

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2022. július 7. *

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Iratok kézbesítése és közlése – 1393/2007/EK rendelet – A 8. cikk (1) bekezdése – Az irat átvételének megtagadásához való jog gyakorlására nyitva álló egyhetes határidő – Valamely tagállamban, csak e tagállam nyelvén hozott, és egy másik tagállamban kézbesített végrehajtási végzés – Ezen első tagállam olyan szabályozása, amely nyolcnapos határidőt biztosít az e végzéssel szembeni kifogás bejelentésére – A kifogás bejelentésére biztosított, az irat átvételének megtagadásához való jog gyakorlására nyitva álló határidővel egyszerre kezdődő határidő – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Hatékony jogorvoslathoz való jog”

A C-7/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bezirksgericht Bleiburg (bleiburgi kerületi bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2021. január 8-án érkezett, 2020. november 6-i határozatával terjesztett elő az

LKW WALTER Internationale TransportorganisationAG

és

CB,

DF,

GH

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, S. Rodin, J.-C. Bonichot, L. S. Rossi és O. Spineanu-Matei (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: német.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG, CB, DF és GH képviselőjében M. Erman, R. Grilc, S. Grilc, J.J. Janezic, M. Ranc, G. Schmidt, M. Škof és R. Vouk Rechtsanwältin,
- a szlovén kormány képviselőjében A. Vran, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében H. Krämer és S. Noë, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. március 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 18. cikk első bekezdésének, a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2007. L 324., 79. o.) 8. cikkének, továbbá a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) 36. és 39. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével és az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az LKW Walter Internationale Transportorganisation AG-nak CB-vel, DF-fel és GH-val szembeni, egy szlovén bíróság végrehajtási végzése elleni kifogás határidőben történő benyújtásának elmulasztása miatt ügyvédi felelősséggel kapcsolatban felmerült kártérítési kérelme tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Az uniós jog

- 3 Az 1393/2007 rendelet (2), (10) és (12) preambulumbekzdése kimondta:
„(2) A belső piac megfelelő működése szükségessé teszi a bírósági és bíróságon kívüli iratok továbbításának javítását és meggyorsítását a polgári vagy kereskedelmi ügyekben a tagállamok közötti kézbesítés során.
[...]
(10) E rendelet eredményességének [helyesen: hatékony érvényesülésének] biztosítása érdekében az iratkézbesítés visszautasításának lehetőségét kivételes esetekre kell korlátozni.
[...]

(12) Az átvevő intézmény formanyomtatvány útján írásban tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja a kézbesítendő [helyesen: kézbesítendő vagy közlendő] irat átvételét a kézbesítés [helyesen: kézbesítés vagy közlés] alkalmával, illetve az iratnak egy héten belül az átvevő intézménynek történő visszaküldésével, amennyiben az a címzett által nem értett nyelven, vagy nem a kézbesítés [helyesen: kézbesítés vagy közlés] helyének hivatalos nyelvén, illetve hivatalos nyelvei egyikén készült. Ez a szabály az ismételt kézbesítésre [helyesen: kézbesítésre vagy közlésre] is vonatkozik, amennyiben a címzett már gyakorolta az átvétel megtagadásához való jogát. Az átvétel megtagadására vonatkozó szabályok a diplomáciai vagy konzuli kézbesítésre, valamint a postai szolgáltatás útján történő kézbesítésre és a közvetlen kézbesítésre is vonatkoznak [helyesen: Az átvétel megtagadására vonatkozó szabályok a diplomáciai vagy konzuli alkalmazottak vagy a postai szolgálat útján, és a közvetlenül történő kézbesítésre vagy közlésre is vonatkoznak]. Rendelkezni kell arról, hogy az irat átvételének megtagadása orvosolható legyen az irat fordításának a címzett részére való kézbesítésével [helyesen: az irat fordításának a címzett részére való kézbesítésével vagy e fordításnak a címzettel való közlésével].”

4 E rendeletnek „Az irat fordítása” című 5. cikke a következőket írta elő:

„(1) Az átvevő intézmény, amelyhez a kérelmező az irat továbbítása érdekében fordult, tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy a címzett megtagadhatja az irat átvételét, ha az nem a 8. cikkben előírt nyelvek valamelyikén került kiállításra.

(2) Az irat továbbítását megelőzően felmerülő fordítási költségek a kérelmezőt terhelik; ez nem érinti a bíróságnak vagy az illetékes hatóságnak az ilyen költségek viselésére vonatkozó esetleges későbbi határozatát.”

5 E rendeletnek „Az irat átvételének megtagadása” című 8. cikke, amely e rendelet II. fejezetének 1. szakaszában szerepelt, a következőképpen rendelkezett:

„(1) Az átvevő intézmény a II. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja a kézbesítendő irat átvételét a kézbesítés alkalmával, illetve az iratnak a kézbesítéstől számított egy héten belül az átvevő intézmény számára történő visszaküldésével, ha az nem a következő nyelvek egyikén került megszövegezésre, és nem mellékeltek hozzá fordítást ezen nyelvek egyikén:

a) olyan nyelv, amelyet a címzett megért; vagy

b) az átvevő tagállam hivatalos nyelve vagy, amennyiben annak a tagállamnak több hivatalos nyelve is van, a kézbesítés helyének hivatalos nyelve vagy hivatalos nyelveinek egyike.

(2) Amennyiben az átvevő intézményt arról tájékoztatják, hogy a címzett az (1) bekezdésnek megfelelően megtagadja az irat átvételét, [...] azonnal tájékoztatja az átvevő intézményt, valamint visszaküldi a kérelmet és a fordítást igénylő iratokat.

(3) Ha a címzett az (1) bekezdés alapján megtagadta az irat átvételét, az iratkézbesítés orvosolható az (1) bekezdésben meghatározott valamely nyelven készült fordítással ellátott irat kézbesítésével a címzett részére e rendelet rendelkezéseinek megfelelően. Ebben az esetben az irat kézbesítésének időpontja az a nap, amikor a fordítással ellátott iratot az átvevő tagállam jogának megfelelően kézbesítik. Ha azonban valamely tagállam joga szerint az iratot

meghatározott időtartamon belül kell kézbesíteni, akkor a kérelmező tekintetében az eredeti irat kézbesítésének a 9. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott időpontját kell figyelembe venni.

(4) Az (1), (2) és a (3) bekezdést alkalmazni kell a bírósági iratoknak a 2. szakasz szerinti továbbítási és kézbesítési módjaira is.

(5) Az (1) bekezdés alkalmazásában, [...] amennyiben a kézbesítés a 14. cikk szerint történik, a hatóság vagy személy tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja az irat átvételét, és hogy a visszautasított iratot az említett [...] hatósághoz vagy személyhez kell visszajuttatni.”

- 6 Ugyanezen rendelet „Postai szolgáltatások útján történő kézbesítés” című 14. cikke, amely e rendelet II. fejezetének 2. címében szerepelt, ekként rendelkezett:

„Bármely tagállam térítvevényes ajánlott levélben vagy ennek megfelelő módon kézbesíthet bírósági iratokat másik tagállamban lakóhellyel rendelkező személyek részére közvetlenül, postai szolgáltatások útján.”

- 7 Az 1393/2007 rendelet II. mellékletében található, „A címzett tájékoztatása az iratátvétel megtagadásához való jogáról” című formanyomtatvány többek között a következő, a címzettnek szóló tájékoztató szöveget tartalmazta:

„Önnek joga van megtagadni az irat átvételét, amennyiben az nem az Ön számára érthető nyelven vagy a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén készült, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást.

Amennyiben élni kíván e jogával, az irat átvételét a kézbesítéskor kell megtagadnia közvetlenül az iratot kézbesítő személynél, vagy egy héten belül vissza kell küldenie azt az alább megjelölt címre, jelezve, hogy megtagadja annak átvételét.”

- 8 E formanyomtatványon szerepelt „A címzett nyilatkozata” című rész, amelyet a címzettnek, amennyiben megtagadta az érintett irat átvételét, alá kellett írnia és ki kellett töltenie azon uniós hivatalos nyelv(ek) megjelölésével, amely(ek)et ért. E rész szövege a következő:

„Megtagadom a mellékelt dokumentum átvételét, mivel nem az általam értett nyelven vagy a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén készült, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást.

A következő nyelve(ke)t értem:

[...]

- 9 Az 1393/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkezelés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2020. L 405., 40. o.), amely 2022. július 1-jétől hatályos. Az alapügy alapjául szolgáló tényállás időpontjára figyelemmel azonban az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az 1393/2007 rendeletre tekintettel kell vizsgálni.

A nemzeti jog

Az osztrák jog

- 10 Az Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (általános polgári törvénykönyv, a továbbiakban: ABGB) 1295. §-ának (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Bárki követelheti az általa elszenvedett kár megtérítését a kár vétkes okozójától, akár szerződéses kötelezettség megszegéséből eredő, akár szerződésen kívül okozott kár esetében.”

- 11 Az ABGB 1299. §-a értelmében:

„Aki valamely tisztséget, mesterséget, üzleti vagy szakmai tevékenységet nyilvánosan gyakorol, illetve aki önként olyan ügyletet vállal, amelynek teljesítéséhez sajátos szakismeret vagy a szokásostól eltérő gondosság szükséges, ezzel azt fejezi ki, hogy feltételezi magáról a szükséges gondosság és a megkövetelt, szokásostól eltérő szakismeretek birtoklását; ezért felel ezek hiányáért. Annak, aki az ügylettel megbízta, ha tudott járatlanságáról, vagy a szokásos gondosság mellett arról tudhatott, vigyázatlanság esik terhére.”

- 12 Az ABGB 1300. §-a szerint:

„A szakértő akkor is felelős, ha a mestersége vagy tudománya körébe tartozó ügyben, ellenérték fejében, tévedésből hátrányos tanácsot ad. Ezen az eseten kívül a tanácsadó csak olyan kárért felel, amelyet a tanácsadással másnak tudatosan okozott.”

A szlovén jog

- 13 A zakon o izvršbi in zavarovanju (a végrehajtásról szóló törvény, Uradni list RS, 3/07. sz.) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: ZIZ) 9. cikkének „Jogorvoslati lehetőségek és a fellebbviteli bíróság illetékessége bizonyító erejű okiraton alapuló végrehajtási ügyekben” a címe. E cikk szövege a következő:

„Az elsőfokú végzéssel szemben panasznak van helye, ha törvény eltérően nem rendelkezik.

Az adóst a kérelemnek helyt adó végrehajtási végzéssel szemben megillető jogorvoslat a kifogás.

A panaszt és a kifogást – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az elsőfokú bíróság végzésének kézbesítésétől vagy közlésétől számított 8 napon belül kell benyújtani.

A megfelelő időben benyújtott és elfogadott panaszt válaszára kézbesíteni kell az ellenérdekű fél részére, vagy közölni kell vele, ha a panasz tárgyát képező elsőfokú bírósági végzést is kézbesítették az ellenérdekű fél részére, vagy közölték vele.

A kifogásról határozó végzéssel szemben jogorvoslattal lehet élni.

Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a panasznak és a kifogásnak nincs halasztó hatálya.

A panasz tárgyában hozott határozat jogerős.

[...]”

- 14 A ZIZ „A kifogás mint az adóst megillető egyetlen jogorvoslat” című 53. cikke ekként rendelkezik:
„A végrehajtási kérelem alapján hozott végrehajtási végzéssel szemben az adós kifogást nyújthat be, kivéve ha kizárólag a költségekre vonatkozó döntést vitatja.

A kifogást indokolni kell. A kifogásban az adósnak meg kell jelölnie azon tényeket, amelyekre a kifogását alapítja, és bizonyítékot kell bemutatnia, ennek hiányában a kifogást indokolatlannak kell tekinteni.”

- 15 A ZIZ „A bizonyító erejű okirat alapján hozott végzéssel szembeni kifogás” című 61. cikke a következőket írja elő:

„A bizonyító erejű okirat alapján hozott végrehajtási végzéssel szembeni kifogásra e törvény 53. és 54. cikkének rendelkezései az irányadók [...].

Ha az előző bekezdésben említett kifogás a végrehajtási végzés azon részének vitatására irányul, amely az adóst a követelés megfizetésére hívja fel, a kifogást e tekintetben indokoltnak kell tekinteni, amennyiben az adós ismerteti azon tényeket, amelyekre a kifogását alapítja, és bemutatja azon bizonyítékokat, amelyekre a kifogásában hivatkozni kíván.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 16 Az alapeljárás felperese nemzetközi áruszállítással foglalkozó, az osztrák cégjegyzékbe bejegyzett társaság.
- 17 2019. október 30-án az Okrajno sodišče v Ljubljani (ljubljanai regionális bíróság, Szlovénia) postai úton kézbesítette az alapeljárás felperesének a Transport Gaj d.o.o. kérelmére kibocsátott végrehajtási végzést, amelyben elrendelte az alapeljárás felperesének különböző szlovén társaságokkal szemben fennálló 25 követelésének lefoglalását 17 610 euró összegű követelés behajtása céljából (a továbbiakban: vitatott végzés). E végzést bizonyító erejű okiratok, azaz számlák alapján, a felek távollétében hozták, anélkül hogy beszerezték volna az alapeljárás felperesének észrevételeit.
- 18 E végzés csak 2019. november 4-én érkezett meg az alapeljárás felperesének jogi részlegéhez, belső postai úton. 2019. november 5-én az alapeljárás felperese és az alapeljárás alperesei – egy klagenfurti (Ausztria) székhelyű ügyvédi társaság tagjai – között a vitatott végzés jellegére és következményeire vonatkozóan folytatott információcserét követően e felperes arra kérte ezen alpereseket, hogy e végzéssel szemben jelentsenek be kifogást. Az általa az alapeljárás alpereseinek átadott dokumentumok között szerepelt a boríték fénymásolata, amely azt mutatja, hogy az alapeljárás felperese az említett végzést 2019. október 30-án valóban megkapta.
- 19 2019. november 11-én az alapeljárás alperesei a vitatott végzéssel szemben indokolással ellátott kifogással éltek az Okrajno sodišče v Ljubljani (ljubljanai regionális bíróság) előtt. Megfizették az e bíróság által követelt – 55 euró összegű – eljárási illetéket is.
- 20 2019. december 10-i határozatával e bíróság ezt az ellentmondást mint elkésettet elutasította azzal az indokkal, hogy azt több mint nyolc nappal a vitatott végzés közlését követően nyújtották be.

- 21 Az alapeljárás alperesei e határozattal szemben panaszt nyújtottak be a Višje sodišče v Mariborhoz (maribori felsőbíróság, Szlovénia). Panaszuk alátámasztására többek között az ellentmondás benyújtására nyitva álló nyolcnapos határidő alkotmányellenességére hivatkoztak, azzal az indokkal, hogy egy ilyen rövid határidő nem egyeztethető össze az uniós joggal. Arra is hivatkoztak, hogy a vitatott végzést nem az 1393/2007 rendeletnek megfelelően kézbesítették, különösen azzal az indokkal, hogy az nem felel meg e rendelet 8. cikkének, és arra nem az e rendelet 2. cikke értelmében vett átvevő intézmény közvetítésével került sor.
- 22 Mivel a Višje sodišče v Mariboru (maribori felsőbíróság) elutasította az alapeljárás alpereseinek panaszát, a vitatott végzés jogerőssé és végrehajthatóvá vált. Az alapeljárás felperese e végzés alapján megfizette az e végzésben szereplő teljes összeget.
- 23 Ezen eljárásokat követően az alapeljárás felperese a Bezirksgericht Bleiburghoz (bleiburgi kerületi bíróság, Ausztria) fordult felelősség megállapítása iránti keresettel az alapeljárás alpereseivel szemben amiatt, hogy a szlovén bíróságok a vitatott végzessel szemben előterjesztett kifogást elkésett ként elutasították, és ennek alapján kérte, hogy kötelezzék őket a vitatott végzés alapján fizetett összegnek megfelelő 22 688,09 euró összeg és kamatai megfizetésére.
- 24 2020. július 10-én e bíróság fizetési meghagyást bocsátott ki az alapeljárás alpereseivel szemben a követelt összegre vonatkozóan.
- 25 A felperesek e fizetési meghagyással szemben ellentmondással éltek ugyanezen bíróság előtt, lényegében arra hivatkozva, hogy a ZIZ által a vitatott végzéshez hasonló irat elleni kifogás benyújtására előírt nyolcnapos határidő nem felel meg sem az 1215/2012 rendelet 36. és 39. cikkének, sem az 1393/2007 rendelet 8. cikkének és 19. cikke (4) bekezdésének, sem pedig az EUMSZ 18. cikk első bekezdésének és a Charta 47. cikkének, következésképpen ha a szlovén bíróságok helyesen alkalmazták volna e rendelkezéseket, a vitatott határozat elleni kifogást nem lehetett volna elkésett ként elutasítani.
- 26 A kérdést előterjesztő bíróság előadja, hogy az elé terjesztett ellentmondás keretében köteles megvizsgálni, hogy teljesülnek-e az alapeljárás alpereseinek az ABGB 1295. és azt követő §-ai alapján fennálló felelőssége megállapításának feltételei, különösen, hogy az alapeljárás felperese által követelt összegű kár a felpereseknek felróható vétkes magatartásból ered-e. E bíróság szerint az ilyen vizsgálat az alapeljárás alperesei által előadott érvelésre tekintettel egyrészt az 1393/2007 rendelet bizonyos rendelkezéseinek értelmezését követeli meg, mivel az alapeljárás bírósági irat kézbesítésére vonatkozik, másrészt pedig az 1215/2012 rendelet értelmezését, mivel az eljárást megindító irat megfelelő időben történő kézbesítésére vonatkozó követelmény kérdése szintén a vita középpontjában áll.
- 27 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az elektronikus úton – kizárólag a kérelmezőnek a bizonyító erejű okirat, például számla létezésére vonatkozó állítása alapján, a kérelmet megalapozó jogerős és végrehajtható határozat nélkül – indított egyszerűsített eljárást követően hozott végrehajtási végzessel szembeni kifogás benyújtására a ZIZ által biztosított nyolcnapos határidő azzal a veszéllyel járhat, hogy az alperesnek nem nyílik lehetősége arra, hogy megfelelő időben benyújtsa az e végzessel szembeni, indokolással ellátott kifogását. Álláspontja alátámasztására e bíróság a 2018. szeptember 13-i Profi Credit Polska ítéletre (C-176/17, EU:C:2018:711) hivatkozik, amelyben a Bíróság kimondta, hogy a tizennégy napos határidő nem egyeztethető össze a hatékony jogorvoslathoz való joggal, mivel nem elhanyagolható veszélyt jelent arra, hogy a fogyasztó e határidőn belül nem terjeszthet elő ellentmondást a fizetési meghagyással szemben.

- 28 Bár az ezen ítélet alapjául szolgáló ügytől eltérően, amely vállalkozás és fogyasztó közötti, váltó alapján kibocsátott fizetési meghagyás tárgyában folyó eljárásra vonatkozott, a jelen jogvita két vállalkozás között áll fenn, a Bíróság által az említett ítéletben figyelembe vett határidő túllépésének kockázata még inkább fennáll abban az esetben, ha az alperes – mint a jelen ügyben – más tagállamban működik. A kérdést előterjesztő bíróság következőképpen úgy véli, hogy a ZIZ által biztosított nyolcnapos határidő ellentétes lehet az 1215/2012 rendeletnek a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 36. és 39. cikkével.
- 29 Az 1393/2007 rendelet 8. cikkének értelmezését illetően a kérdést előterjesztő bíróság a feltehetően a címzett által értett nyelvtől a jelen esetben eltérő nyelven kézbesített irattal szembeni kifogás benyújtására a ZIZ által biztosított nyolcnapos határidő kezdő időpontjával kapcsolatban fogalmaz meg kérdést. E tekintetben úgy véli, hogy annak megállapítása érdekében, hogy a jogorvoslati jog gyakorlására azon tagállam szabályozása által előírt határidőn belül került-e sor, amelyhez a kézbesítendő jogi aktust kibocsátó hatóság tartozik, meg kell várni az e jogi aktus átvételének megtagadásához való jog gyakorlására nyitva álló egyhetes határidő lejártát.
- 30 E bíróságnak kétségei vannak a ZIZ azon rendelkezéseinek az EUMSZ 18. cikkel való összeegyeztethetőségét illetően is, amelyek a végrehajtási végzéssel szembeni kifogás bejelentésére nyitva álló határidőt szabályozzák, mivel az ilyen szabályozás súlyosabban érinti a más tagállamokban letelepedett alpereseket, akik a kézbesített iratok fordításával kapcsolatos további lépések megtételére kényszerülnek.
- 31 E körülmények között a Bezirksgericht Bleiburg (bleiburgi kerületi bíróság, Ausztria) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni [az 1215/2012 rendelet] 36. és 39. cikkét a [Charta] 47. cikkével, valamint a tényleges érvényesülés és egyenértékűség elvével (az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése szerinti lojális együttműködés elvével) összefüggésben, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely szerint a bíróság előzetes kontradiktórius eljárás lefolytatása és végrehajtható okirat nélkül, kizárólag a végrehajtást kérő fél állításai alapján meghozott végrehajtási végzésével szembeni egyedüli jogorvoslat az a kifogás, amelyet nyolc napon belül e tagállam nyelvén kell benyújtani akkor is, ha a végrehajtási végzést másik tagállamban olyan nyelven kézbesítik, amelyet a címzett nem ért, és a kifogást annak tizenkét napon belüli benyújtása esetén már elkésztésként elutasítják?
- 2) Úgy kell-e értelmezni [az 1393/2007 rendelet] 8. cikkét a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvével összefüggésben, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti intézkedés, amely előírja, hogy a II. melléklet szerinti, a címzettet az iratátvétel egy héten belül történő megtagadásához való jogáról tájékoztató formanyomtatvány kézbesítésekor az egyidejűleg kézbesített végrehajtási végzéssel szemben lehetséges jogorvoslat benyújtásának nyolcnapos határideje is megkezdődik?
- 3) Úgy kell-e értelmezni az [EUMSZ] 18. [cikk] (1) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a végrehajtási végzéssel szembeni jogorvoslatként a kifogást írja elő, amelyet indokolással együtt nyolc napon belül kell benyújtani, és e határidő akkor is alkalmazandó, ha a végrehajtási végzés címzettje másik tagállamban rendelkezik székhellyel, és a végrehajtási végzést nem azon tagállam hivatalos nyelvén szövegezték meg, amelyben a végrehajtási végzést kézbesítik, sem pedig olyan nyelven, amelyet a határozat címzettje megért?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második kérdésről

- 32 Második kérdésével, amelyet elsőként kell megvizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes a kézbesítendő vagy közlendő iratot kiállító hatóság tagállamának olyan szabályozása, amely szerint az e 8. cikk (1) bekezdésében említett azon egyhetes határidő kezdetével, amelyen belül az ilyen irat címzettje az irat átvételét az e rendelkezésben meghatározott okok valamelyike alapján megtagadhatja, egybeesik az irattal szembeni jogorvoslati jog gyakorlására e tagállamban biztosított határidő kezdete.
- 33 Valamely uniós jogi rendelkezés értelmezését illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nemcsak annak szövegét, hanem a szöveggörnyezetét, és annak a jogi aktusnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2021. június 10-i Krone – Verlag ítélet, C-65/20, EU:C:2021:471, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Amint az az 1393/2007 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének szövegéből kitűnik, e rendelkezés lehetőséget biztosít a kézbesítendő irat címzettje számára az irat átvételének megtagadására, amennyiben az iratot nem olyan nyelven szövegezték meg, illetve nem mellékeltek vagy olyan nyelven, amelyet megért, vagy az átvevő tagállam hivatalos nyelvén, vagy adott esetben a kézbesítés helye hivatalos nyelveinek valamelyikén, amelyet a címzett feltehetően ismer.
- 35 A kézbesítendő irat átvételének megtagadásához való jog az irat címzettjének jogát képezi (2018. szeptember 6-i Catlin Europe ítélet, C-21/17, EU:C:2018:675, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E címzett ezt a jogát akár az irat kézbesítésének időpontjában, akár egy héten belül gyakorolhatja, feltéve hogy e határidőn belül visszaküldi ugyanezt az iratot.
- 36 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából az is következik, hogy a kézbesítendő irat átvételének megtagadásához való e jog lehetővé teszi ezen irat címzettje védelemhez való jogának védelmét, tiszteletben tartva a Charta 47. cikkének második bekezdésében kimondott tisztességes eljárás követelményeit. Ugyanis, bár az 1393/2007 rendelet mindenekelőtt arra irányul, hogy a bírósági iratoknak a tagállamok között történő továbbítását korszerűsítse és meggyorsítsa, e célok nem érhetők el, ha a nemzeti rendelkezések bármilyen módon gyengítik ezen iratok címzettjeinek védelemhez való jogát (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 6-i Catlin Europe ítélet, C-21/17, EU:C:2018:675, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Ebben az összefüggésben egyébiránt meg kell állapítani, hogy valamely kézbesítendő irat címzettjének ezen irat átvételének megtagadásához való említett joga megfelel a felperes azon tájékozott döntésének, hogy ezen irat előzetes fordítását mellőzi.
- 38 E rendelet 5. cikke (1) bekezdésének megfelelően ugyanis az átvevő intézmény feladata felhívni a felperes figyelmét annak veszélyére, hogy a címzett esetlegesen megtagadja az olyan irat átvételét, amelyet nem az említett rendelet 8. cikkében előírt nyelvek valamelyikén állítottak ki. Mindazonáltal a felperesnek kell eldöntenie, hogy le kell-e fordítani a szóban forgó iratot, amelynek költségét egyébként e rendelet 5. cikke (2) bekezdésének megfelelően viselnie kell (2015. szeptember 16-i Alpha Bank Cyprus ítélet, C-519/13, EU:C:2015:603, 35. pont).

- 39 Ezért fontos annak biztosítása, hogy az olyan irat címzettje, amelyet nem azon a nyelven kézbesítenek, amelyet értenie kell, ténylegesen élhessen azzal a jogával, hogy megtagadja az irat átvételét, amely – amint az a jelen ítélet 36. pontjából kitűnik – a hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jogának részét képezi.
- 40 Ami az e tárgyban az 1393/2007 rendelet által létrehozott rendszerben az irat kézbesítéskor a címzettnek átadandó információt illeti, emlékeztetni kell arra, hogy e rendelet semmilyen kivételt nem enged a II. mellékletében szereplő formanyomtatvány használata alól. E formanyomtatvány használatának kötelező és rendszerszerű jellege nemcsak az iratoknak a tagállamok által kijelölt áttevő intézmények útján történő továbbítására vonatkozik, hanem – amint az e rendelet 8. cikke (4) bekezdésének szövegéből kifejezetten kitűnik – az ugyanezen rendelet II. fejezetének 2. szakaszában említett kézbesítési módokra is, köztük az e rendelet 14. cikkében említett azon módra is, amely a bírósági iratoknak a postai szolgáltatások útján történő kézbesítését jelenti (lásd ebben az értelemben: 2017. március 2-i Henderson ítélet, C-354/15, EU:C:2017:157, 55., 59. és 61. pont; 2022. május 5-i ING Luxembourg végzés, C-346/21, nem tették közzé, EU:C:2022:368, 32. és 35. pont). E formanyomtatvány, amint az az 1393/2007 rendelet (12) preambulumbekkezdéséből kitűnik, olyan dokumentum, amellyel a címzettet tájékoztatni kell a kézbesítendő irat átvételének megtagadásához való jogáról.
- 41 A kézbesítendő irat átvételének megtagadásához való jog hatékony érvényesülése megköveteli egyrészt, hogy a címzettet tájékoztassák e jog fennállásáról, másrészt pedig, hogy az egyhetes határidő teljes rendelkezésére álljon annak értékelésére, hogy el kell-e fogadni vagy meg kell-e tagadni az irat átvételét, és megtagadás esetén annak visszajuttatásához.
- 42 A jelen esetben a vitatott végzéssel szembeni ellentmondás benyújtására nyitva álló határidő a ZIZ 9. cikke értelmében annak kézbesítésétől számított nyolc nap volt. Márpedig a szlovén eljárási szabályozás értelmében, amelynek hatályát a szlovén kormány a Bíróság által feltett, írásban megválaszolendő kérdésekre adott válaszában pontosította, e határidőt nem az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében előírt egyhetes határidő lejártának időpontjától, hanem e végzésnek az alapeljárás felperesének történő átadásától, azaz 2019. október 30-tól kezdődően számították, ily módon e két határidő majdnem teljesen átfedte egymást. Ennélfogva az alapeljárás felperese a gyakorlatban nem fordíthatta az e rendelet által számára biztosított egyhetes határidő teljes egészét annak vizsgálatára, hogy el kell-e fogadni a szóban forgó bírósági iratot vagy meg kell-e tagadni annak átvételét, mivel e szabályozás miatt ugyanezen határidőn belül adott esetben kifogást kellett volna benyújtania e bírósági irattal szemben abban az esetben, ha azt elfogadja.
- 43 Egyébiránt az olyan szabályozás, mint amely az alapügyben szerepel, gyakorlatilag azt eredményezi, hogy az 1393/2007 rendelet hatálya alá tartozó irat címzettjét megfosztják a jogorvoslatra a nemzeti jogban biztosított határidő, vagyis a jelen esetben a szóban forgó bírósági irat elleni ellentmondás benyújtására nyitva álló nyolcnapos határidő teljes kihasználásának lehetőségétől. Márpedig a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog hatálya alá tartozó helyzetekben a jogalanyok számára lehetővé kell tenni, hogy a tagállam nemzeti joga által a kézbesített irattal szembeni eljárási jog gyakorlására elismert teljes határidőt igénybe vehessék (lásd analógia útján: 2020. május 14-i Staatsanwaltschaft Offenburg ítélet, C-615/18, EU:C:2020:376, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ráadásul, ha – mint a jelen ügyben is – az említett határidők kezdete egybeesik, és az általa nem értett nyelven megszövegezett aktus címzettje gyakorlatilag – az aktust kibocsátó hatóság tagállamának szabályozása által az ezen aktussal szembeni jogorvoslatra biztosított határidő

hosszától függetlenül – nem használhatja ki e határidő egészét, akkor e címzett hátrányos helyzetbe kerül azon más címzettekhez képest, akik értik a nekik küldött irat nyelvét, és gyakorlatilag e határidő egésze a rendelkezésükre áll a jogaik érvényesítéséhez.

- 45 Márpedig az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése által követett, a címzettek e két kategóriája közötti bármiféle hátrányos megkülönböztetés elkerülésére irányuló célkitűzés megköveteli, hogy azok a címzettek, akik az iratot az e rendelkezésben említettől eltérő nyelven kapják meg, gyakorolhassák az irat átvételének megtagadásához való jogukat anélkül, hogy határon átnyúló helyzetük miatt eljárási hátrányt szenvednének.
- 46 Ebből következik, hogy amennyiben a kézbesítendő iratot nem az e rendelkezésben említett nyelvek valamelyikén szövegezték meg, vagy ilyen nyelvre nem fordították le, az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében biztosított egyhetes határidő kezdő napjával nem eshet egybe az iratot kibocsátó tagállam szabályozásának megfelelő jogorvoslati jog gyakorlása határidejének kezdő időpontja – különben sérülne a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett e rendelkezés hatékony érvényesülése –, hanem ez utóbbi határidőnek az e 8. cikk (1) bekezdésében említett egyhetes határidő lejárta után kell kezdődnie.
- 47 Ez az értelmezés megfelel az 1393/2007/EK rendelet céljának is. Ha ugyanis az uniós jogot úgy értelmeznénk, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely alapján az e rendelet 8. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó irattal szembeni jogorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidő megkezdődik az e rendelkezés által annak értékelésére biztosított határidő kezdetekor, hogy el kell-e fogadni vagy meg kell-e tagadni ezen irat átvételét, ez a címzettet arra ösztönözné, hogy ezen irat átvételének megtagadását válassza annak érdekében, hogy elkerülje a jelen ítélet 45. pontjában említett hátrányt.
- 48 Az ilyen ösztönzés ellentétes lenne az említett rendelet céljával, amely – amint az többek között annak (2) preambulumbekkezdéséből kitűnik – a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítési célú gyors továbbításának elősegítése, ezen iratok címzettje védelemhez való jogának sérelme nélkül. Ugyanezen rendelet (10) preambulumbekkezdése hangsúlyozza továbbá, hogy a rendelet hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében az ilyen iratok kézbesítése visszautasításának lehetőségét kivételes helyzetekre kell korlátozni.
- 49 Mindezekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes a kézbesítendő vagy közlendő iratot kiállító hatóság tagállamának olyan szabályozása, amely szerint az e 8. cikk (1) bekezdésében említett azon egyhetes határidő kezdetével, amelyen belül az ilyen irat címzettje az irat átvételét az e rendelkezésben meghatározott okok valamelyike alapján megtagadhatja, egybeesik az irattal szembeni jogorvoslati jog gyakorlására e tagállamban biztosított határidő kezdete.

Az első és a harmadik kérdéstről

- 50 A második kérdésre adott válaszra tekintettel az első és harmadik kérdésre nem kell válaszolni.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkének (1) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben

akként kell értelmezni, hogy:

azzal ellentétes a kézbesítendő vagy közlendő iratot kiállító hatóság tagállamának olyan szabályozása, amely szerint az e 8. cikk (1) bekezdésében említett azon egyhetes határidő kezdetével, amelyen belül az ilyen irat címzettje az irat átvételét az e rendelkezésben meghatározott okok valamelyike alapján megtagadhatja, egybeesik az irattal szembeni jogorvoslati jog gyakorlására e tagállamban biztosított határidő kezdete.

Aláírások